

7 VANDRARNA

7.1 Inledning

¹Beteckningen "vandrare" avser alla dem som avsiktligt rör sig framåt på vägen till femte naturriket. De förenas alla genom sin kunskap om vägen, sin medvetenhet om målet, sitt arbete för självförverkligandet, sitt tjänande av medmänniskorna och sin insikt om gruppens betydelse samt de lagar som styr denna. Denna kunskap och medvetenhet, detta arbete och tjänande och denna insikt är visserligen av mycket olika kvalitet hos individerna allt efter hur långt de hunnit på vägen. Men alla behöver de vetskap om vad som krävs av dem för den närmast förestående etappen, vilka hinder de har att övervinna inom sig själva. I det följande ges ett material att begrunda för alla som vet sig vara sådana vandrare och vill framåt – kosta vad det kosta vill.

²Beteckningen "vandrare" avser också de monader som inte kausaliserat på Jorden utan vandrat in från andra planeter. Ofta har dessa individer en latent förståelse för esoteriska sanningar, som de har inhämtat på andra planeter, där esoteriska skolor inte har tvingats föra en sådan undanskymd tillvaro som på Jorden utan tvärtom haft en central funktion i människornas samhällen och därmed ett starkt inflytande på människorna. Dessa vandrare har vanligen en känsla av främlingskap inför allt det förvända i det mänskliga livet på detta vårt klot. De har en instinktiv visshet, som säger dem att kunskapen måste finnas någonstans och söker den därför, tills de finner den.

7.2 Felaktiga inställningar till studiet

¹Lärjungens uppgift är inte att dimensionera ner kunskapen till sin nivå, utan att höja sin egen nivå, så att han kan taga emot kunskapen med den innebörd läraren gav den. I detta sammanhang finns anledning att erinra om Goethes definition av bildning: "Förmågan att taga emot något sagt i den anda det sades."

²Tre vägar eller slag av lärande:

³Slavens väg: han som lär sig ett material utantill och kanske följer det slaviskt. Han kan betrakta sig som studerande eller rent av en lärd man.

⁴Den lärdes väg: han samlar på sig material såsom han själv önskar och underkastar det kritik enligt vad han av auktoriteterna blivit ingiven att tro vara rätt.

⁵Den vises väg: han kan ur materialet utvinna vad det innehåller av verkliga fakta. Han finner intet nöje i minnesplugg eller i beröm för sitt goda minne. Han studerar endast det som är av betydelse för honom själv och hans uppgift, inte vad andra drillat honom att anse betydelsefullt. Han finner därmed material, som innehåller det mest värdefulla, som kommer från sanningen och leder honom tillbaka dit.

⁶Mycket av det som läraren säger uppfattar lärjungen som självklart, "så självklart att det inte behövde sägas". Därmed gör sig lärjungen skyldig till en missuppfattning. Det som läraren säger måste bli självklart för honom i samma stund det säges eller strax efter. Annars har han fått undervisningen för tidigt, varmed det återstår för honom att göra de erfarenheter, i vilkas ljus det sagda blir självklart. Det är två sanningar som lärjungen därmed inte beaktar. För det första att det inte var självklart för honom innan läraren sade det och att det alltså är en stor skillnad mellan före och efter. För det andra att lärjungen inte är ett enhetligt väsen (om han det vore, behövde han inte vara lärjunge); han "är inte en, utan många"; och att den personlighet, som inser undervisningens riktighet, snart nog byts ut mot andra personligheter, som inte gör det, och att i synnerhet, när han befinner sig i världen utanför skolan, han "är en annan", som i sitt handlande och tal med andra människor visar att han glömt vad han lärt. Lärarens undervisning syftar inte till att han skall förstå och inse enbart i undervisningssituationen, där lärjungen är i sin arbetspersonlighet, utan i alla situationer och framför allt "i

den vanliga verkligheten”.

⁷Allmänt sett är de ansträngningar esoterikstudier gör att förstå undervisningen för svaga. De nekar sig därmed en djupare, en mer omfattande förståelse. Ansträngningens svaghet visar sig i sådant som att de frågar för litet, frågar utan att tänka, ställer frågor fel eller formulerar dem oklart. När frågorna är oklart formulerade, får läraren försöka att steg för steg draga ur lärjungen vad han egentligen menar. Lärjungarna behöver lägga sig mera vinn om att dels fråga mera, dels fråga bättre. Intellectuell lättja har hittills aldrig varit någon väg till insikt och förståelse.

⁸När något i undervisningen slår oss såsom varande riktigt, behöver vi inte fundera mycket på det. De flesta människor fastnar för det som de håller med om, och därför lär de sig inte så mycket som de annars kunde. Men när något i undervisningen slår oss som konstigt eller rent av oacceptabelt, skall vi skänka det en särskild uppmärksamhet, reflektera särskilt noga över det. Ty det betyder nästan alltid att en verklig lärdom har stött emot våra fördomar, vilka försöker slå den tillbaka och så hålla oss kvar i vårt självgjorda tankefängelse.

⁹Fördomar har i detta sammanhang kvar sin ursprungliga betydelse av ”omdömen fällda före undersökning”. Numera har ordet ”fördom” hos många urartat till att betyda ”åsikt som jag eller min grupp inte tycker om”. I synnerhet gäller detta de så kallade kulturradikala.

¹⁰Lärjungen: ”Varför är jag fortfarande förvirrad, fast jag har studerat så länge?” Läraren: ”Därför att du inte söker klarhet och tankereda.” Lärjungen: ”Men det är just det jag gör!” Läraren: ”Nej. Klarhet och tankereda blir ofrånkomligen resultaten, om studierna bedrivs rätt. Det gäller att studera kunskapen efter dess egna principer och lagar, liksom i det praktiska livet att gå vägen såsom den faktiskt ligger. Om man studerar selektivt, plockar ut det som man ytligt fångas av och hoppar över ’det tråkiga’, kan resultatet inte bli annat än förvirring. Framhårdar man sedan i det, blir förvirringen en vana och till sist ens andra natur. Tillståndet liknar i själva verket det hos vissa kroniskt sjuka, som blivit så vana vid sin sjukdom, anpassat sig så till den, att de egentligen inte vill bli friska.”

¹¹Attraktion till esoteriska studier kan vara bra som drivkraft men är ensam otillräcklig. Många tror att deras blotta intresse eller önskan är förberedelse nog. Man hör talas om en undervisning, och det man får höra attraherar en. Man antar att man genast måste ta kontakt med denna undervisning. Det man här antar är att man genast kan lära sig och på det sätt och i den ordning man själv bestämmer.

¹²Att uppfatta sin egen obetydlighet är värdefullt. Att vältra sig i känslor av egen obetydlighet, värdelöshet och så vidare är en billig men värdelös form av självtillfredsställelse.

¹³Alla begär och önsningar går inte emot viljan att lära, men vissa gör det.

¹⁴Människor vill ha kontinuitet, det de kallar ”ordning”, det vill säga sådant de känner igen. Men denna önskan går lätt ut över viljan att lära.

¹⁵Lärjungaskap kan inte vara en bot för ensamhet.

7.3 Framgång i studiet

¹Fråga: Finns det någon enkel tumregel, varmed man kan avgöra om man själv eller någon annan menar allvar med sina esoteriska studier och kan nå framgångar på den esoteriska vägen?

²Svar: Ja, det finns det. Människor som menar allvar är beredda att börja från början, att ta ett steg i taget, att inte hoppa över ”det där som är bara för nybörjare” för att genast kasta sig över ”det avancerade”.

³Den faktor, som mest av allt gynnar denna oönskade tendens, är fåfängan. Det är därför de flesta system betonar ödmjukheten. Den är icke så mycket en dygd som en egenskap lärjungen behöver för att kunna lära.

⁴Framgång i studiet härrör från förmågan att lära och är oemotståndlig. Intet kan ställa sig som ett hinder mellan dig och kunskapen, om du är mogen för den. Därmed är också sagt att

vad som helst, också det minst väsentliga, kan ställa sig som ett hinder mellan dig och kunskapen, om du inte är mogen för den.

⁵Därför gör läraren sig själv eller kunskapen – eller båda – svårtillgänglig på olika sätt. Därmed skyddas de icke värdiga och icke färdiga för kontakt med en kunskap, som endast skulle skada dem. De värdiga och färdiga kan däremot under inga som helst omständigheter stötas bort annat än tillfälligtvis. Halvvakna yngre lärjungar gör därför läraren och undervisningen en otjänst genom att försöka locka de omogna till undervisningen eller hålla kvar de ovilliga genom att släta över osympatiska drag hos läraren eller undervisningen, ”sockra de beska pillren” och så vidare.

7.4 Lärjungens inställning till läraren

¹Det som den studerande uppfattar som tilldragande eller även läraren låter framstå som tilldragande kanske inte alls är avsett att vara det. Det som drar den studerande till undervisningen eller läraren kan vara sådant som läraren lagt in som ett redskap med vilket han prövar lärjungarnas lämplighet eller olämplighet.

²För dem som tenderar att reta sig på drag i lärarens personlighet, framställningssätt, stil med mera, kan framhållas att lärarens uppgift är att stå dem till tjänst som kan lära, inte vara en behaglig eller trevlig person för dem som i första hand söker behag eller trevnad.

7.5 Kritik

¹Att uthärda andras kritik kan innebära att göra dem gott. Tänk: ”Låt dem hållas med kritiken, vad rör det mig?” Hur vore det att höja kritikens kvalitet, så att den kunde göra större nytta? Den mesta så kallade kritiken är så dålig att också dåliga saker inte kritiserats tillräckligt effektivt.

²”Det onda som kommer från andra kan man undgå, det finns ingen undanflykt från ens eget onda.

³”Enligt en gammal iakttagelse går kritiken igenom tre stadier. Första stadiet: det är omöjligt, bedrägeri, vansinne etc. Andra stadiet: det är i och för sig möjligt, sant, riktigt, men det saknar betydelse. Tredje stadiet: det är betydelsefullt, men det har vi alltid vetat. Därefter kan kritiken upphöra.

7.6 Kritik av lärare

¹Esoteriska lärare, som framträder i offentligheten, blir alltid kritiserade, klandrade, anklagade för det hemskaste samtiden kan hitta på, utskrikna som de värsta dårar och missdådare. Så har det alltid varit, och så kommer det att förbli, tills en tongivande del av mänskligheten har nått det högre mentalstadiet.

²Somliga av lärjungarna tar mycket illa vid sig av kritiken, söker försvara läraren och bemöta kritiken. Det är inte bara spilld möda och tid utan alldeles felaktigt handlande. Läraren tar ingen som helst befattning med dem som i ovist nit vill försvara honom inför moralisterna. Tvärtom kan det hända att han ”hjälp till” och ”lägger mera ved på brasan”. En sådan lärare var H. P. Blavatsky. Kritik utifrån är ett redskap en sådan lärare använder i sitt arbete med människor. Är han en verklig lärare, kan han använda varje situation att undervisa genom. Flyr några av hans lärjungar som skrämde harar, när kritiken stormar, och kommer slokörade tillbaka, när det är kav lugnt igen, så har de därmed satts på ett prov utan att de anade det, och läraren vet tack vare detta mer om dem än han visste innan. Utbrott av allmän kritik mot läraren är liksom stormarna på höstkanten. De skakar äppelträdet, så att den ruttna frukten faller till marken, medan den friska och goda frukten sitter kvar.

³Kritik utifrån skadar aldrig. Kritik inifrån, från lärjunge, skadar alltid, och mest lärjungen själv. Den kan vara nyttig endast i så måtto att den visar lärjungens omognad, dåliga omdöme och allmänna ohyfs. En sådan lärjunge kan läraren därför använda som ett allmänt varnande

exempel en tid, innan han skiljer honom från undervisningen.

7.7 Lärjungen behöver studera sig själv

¹Kunskap består i den avsedda relationen mellan lärarens och lärjungarnas medvetenhet. Var ligger då felet, om lärjungarna inte lär sig? Ligger det hos läraren, hos kunskapen eller hos lärjungarna?

²Det visar sig att lärjungen behöver studera icke endast läran utan även sig själv. Han behöver genomskåda vad som hindrar honom att lära, upptäcka vilka förändringar av sina inställningar han bör vidtaga för att hjälpa sig själv att lära.

7.8 Några områden för studiet av en själv

¹Här följer tjugo områden för studiet av en själv.

²1. Varje slags studium kan börja med den studerandes krav på att bli uppmärksam. Men hur studiet än börjar, får det inte fortsätta på detta sätt.

³2. Studera vilka antaganden som ligger bakom dina handlingar. Studera sedan vilka antaganden som ligger bakom dessa antaganden.

⁴3. "Varför gjorde jag detta?" kan vara en bra fråga att ställa sig. Men man kan också ställa frågan, och ibland är den ännu viktigare: "Hur kunde jag ha gjort det annorlunda?"

⁵4. Du har kommit långt, men du vet inte hur långt. Du har långt kvar, men du vet inte hur långt.

⁶5. I jämförelse med vissa har du kommit långt. I jämförelse med andra har du knappt kommit någon vart alls. Det ena är inte sannare än det andra.

⁷6. Om din längtan efter "godhet" bygger på girighet, är det inte godhet utan girighet.

⁸7. Utöva makt med vänlighet, och du kan skada mer än du hade gjort med stränghet. Intetdera är i och för sig rätt.

⁹8. Den som vet måste fullgöra en funktion. Den som inte vet, kan inte övermodigt göra anspråk på någon funktion, han kan endast försöka göra det.

¹⁰9. Försök inte vara ödmjuk: lär ödmjukhet.

¹¹10. Utgå ifrån att du är dels hycklare, dels obetänksam, och du tar inte mycket miste.

¹²11. Att försöka efterapa en annans dygd är mer efterapning än dygd. Försök i stället uppfatta vad denna dygd bygger på.

¹³12. Ingen övning finns i ensamhet.

¹⁴13. Om du söker en lärare, försök då bli en verklig lärjunge. Om du vill bli lärjunge, försök finna en verklig lärare.

¹⁵14. Ju oftare du gör något visst, desto sannolikare är det att du gör det igen. Det är inte säkert att du vinner mer på denna upprepning än att sannolikheten för ytterligare upprepningar ökar.

¹⁶15. I förstone är du inte värdig lärjungaskapets insignier och yttre kännemärken. Senare behöver du dem inte. Slutligen kanske du behöver dem för andras skull.

¹⁷16. Om du inte kan skratta ofta och äkta, så har du ingen "själ".

¹⁸17. När en tro blir mer än ett redskap, är du förlorad. Du förblir förlorad, tills du lär dig vad "tro" egentligen duger till.

¹⁹18. När en lärare eller äldre lärjunge visar intresse för din materiella välgång, känner du dig smickrad. Men det beror ofta på att du ännu inte är redo för någon annan hjälp än just denna.

²⁰19. När någon ber dig att hjälpa sig med att göra något, så kanske du inbillar dig att han inte kan göra det utan din hjälp. Kanske är det en lärjunge, som vill hjälpa dig genom att knyta dig till sitt arbete.

²¹20. Om du är lat, kan du skatta dig lycklig, om någon påpekar detta för dig, så att du får en chans att bättra dig. Lättja är alltid ditt eget fel. Det är tecknet på att människan alltför

länge har framhärdat i oduglighet.

²²Punkterna 1–20 ovan är i själva verket övningar i att överlista den falska personligheten, som lever på att ge sig själv små belöningar.

²³Den falska personligheten säger: ”Ge mig det jag begär!”. Det verkliga väsendet säger: ”Ge mig det jag behöver!”

²⁴Den falska personligheten ställer sig emellan studiet och individens väsen, vars växande är studiets egentliga ändamål.

7.9 Läraren behövs – det finns ingen praktik utan lärare

¹Vissa högre förmågor kan förvisso mogna hos den ensamma människan, men individen som harmonisk helhet betraktad kan inte mogna i ensamhet. Vandraren vet nämligen inte åt vilket håll han skall gå. Anträder han vandrigen i denna sin okunnighet, kan han inte veta vart han är på väg. Varje steg han tar kan avlägsna honom ytterligare från målet. Det är även ofrånkomligt att han i början är i sina egna svagheters våld. Skulle han lyckas utveckla visa krafter, blir även dessa svagheter förstärkta. Till följd härav blir han svagare, inte starkare. Detta gäller alla. Skillnaden ifråga om en antagen lärjunge är att läraren har åtagit sig att skydda lärjungen för vissa aspekter av dennes egen svaghet.

²I gamla esoteriska skrifter liknas den oförvandlade människan vid ett djur, som besitter förmågor det ännu inte kan rätt bruka. ”Ju mera djur” människan är, desto mindre förstår hon lärarens roll. Läraren kan förefalla henne lik en jägare, som vill tvinga in henne i en bur. Hon gör mekaniskt, instinktivt motstånd mot lärarens försök att bibringa henne kunskap.

³Att man dras till en viss lärare beror i allt väsentligt på en intuitiv, vanligen ej fullt dagsmedveten uppfattning av andlig frändskap. Esoteriskt okunniga må sedan komma med sina förklaringar om så kallade rationella faktorer, men dylika är av underordnad betydelse.

7.10 Lärarens uppgifter

¹Förståelse går från det allmänna till det enskilda, från det större till det mindre, från det högre till det lägre, från helheten till delen. Motsvarande förhåller det sig med lärarens förmåga att undervisa och leda. Han kan det, emedan endast den som har gått hela vägen kan leda en annan på den. Han ensam har överblicken, ser från början till slutet och från slutet till början.

²Det är lärarens uppgift att öppna lärjungens medvetande, så att denne kan bli mottaglig för högre intryck. För att kunna bli mottaglig måste lärjungen inse hur mycket av hans vanliga tänkande som hämmas av enkelspårighet och felaktiga antaganden. Förrän han gjort dessa insikter, kan han egentligen inte förstå.

³Lärarens uppgift är att vara sig själv, att utstråla sitt väsen. Därför finns det ingen uppdelning hos läraren i en offentlig och en privat personlighet. En sådan människa, som har ett ansikte i klassrummet och ett annat hemma, kan inte vara en esoterisk lärare. Denna enhetlighet är rådande i hans inre. Hans yttre beteende kan mycket väl förefalla att förändras, men hans inre personlighet är enhetlig.

⁴Läraren undervisar med hela sitt väsen. För att lärjungen skall komma till insikt om att han har ett fel, som hindrar honom, kan läraren uppföra sig som om han själv hade detta fel. Han tillämpar därmed den gamla psykologiska insikten att det är lättare att se andras fel än egna.

⁵Av särskild betydelse är den del av lärarens undervisning som har till uppgift att befria lärjungen från sådana trossatser som ingår i hans kulturella bakgrund, de i varje samhälle i varje tid stadfästa, officiellt sanktionerade trossatserna och lögnerna. Sanning kan inte byggas i ett medvetande, som i något väsentligt avseende behärskas av tro och lögn. Det kan ibland hända, när läraren försöker befria honom från en dylik tro, att lärjungen råkar in i ett sådant chocktillstånd, att han för en viss tid blir oduglig för studier. Men det betyder bara att det var en nödvändig erfarenhet för lärjungen att göra.

⁶Läraren strävar efter att tillhandahålla lärjungarna ett rikhaltigt, varierat material, som i alla sina delar är avsett för ett enda ändamål: att utveckla medvetandet. En del av detta material förefaller vara konstruktiv. En annan del synes vara destruktiv, men det är en ytlig bedömning. Det vore bättre att säga att den är rekonstruktiv, eftersom rivning av det gamla måste föregå uppbyggandet av det nya. Allt i rätta proportioner är lärarens hemliga förmåga.

⁷Läraren fullgör alltså en mängd uppgifter eller funktioner. Som vägledare visar han vägen, men lärjungen måste själv gå den. Som filosof älskar han visdomen, vilket ju ordet ursprungligen betyder. Men denna hans kärlek betyder handling, inte frossande i egoistiska känslor. Kärleken, frigjord från sentimentalitet, yttrar sig snarast såsom vilja, icke såsom känsla. Den är enande energi utan referens till det egna jaget.

⁸Läraren är den nödvändiga länken mellan lärjungen och målet. Han förkroppsligar och symboliserar både arbetet självt, varav han är en produkt, och systemets kontinuitet, traditionen eller kedjan av lärare. Liksom officeren för alla praktiska ändamål för den menige soldaten symboliserar staten och dess ändamål, så symboliserar läraren hela planethierarkin.

⁹Det gamla talesättet "hantverkaren är dold i sin verkstad" betyder att läraren är ett med arbetet.

¹⁰Läraren har till uppgift att framkalla erfarenheter, som sätter lärjungen i stånd att taga emot högre intryck, högre kunskap. Hans uppgift består inte enbart i att förmedla information.

¹¹Lärarens uppgift är att förmedla sanning och verklighet. Hans uppgift är att försvaga, inte förstärka, effekten av sin egen personlighet för att innehållet skall framträda desto mera. Lärarens uppgift är inte att vara psykoterapeut. Däremot att ge skydd och ledning.

¹²Läraren är vänlig mot vissa som söker honom och sträng mot andra. De som blir föremål för hans vänlighet, känner sig smickrade och tror sig särskilt utvalda. Det har de emellertid ingen anledning till. Det förhåller sig tvärtom och hänger i själva verket samman med vad läraren kan ge. Människor som inte kan lära kan läraren heller inte ge annat än sin vänlighet. Människor som kan lära måste han ibland taga ett bestämdare tag om, vilket dessa kan missuppfatta som stränghet.

¹³Läraren prövar lärjungens lämplighet genom att se om denne kan sätta sig över fixeringen på ett visst förfarande, en viss personlighet eller en viss skola och göra sig mottaglig för en mångsidig undervisning.

7.11 Lärarens personlighet

¹Att den vanliga människan spelar olika sociala roller har blivit en så djupt rotad företeelse i den nuvarande civilisationen att den har blivit allmänt godtagen och inte ses som något dåligt. Från esoterisk synpunkt är det dock mänsklig omognad.

²Skådespelaren, som blir som ett med sin roll, kan inte vara en lärare. Den yrkesman, som så rycks med av sin officiella roll att han har en annan personlighet på kontorstid, kan inte vara en lärare. Lärarefunktionen kan inte utövas av någon som är offer för att vara tillfälligt besatt av en rollfigur.

³Den esoteriske läraren kan inte vara en världsberömd gestalt, som drar till sig miljoner anhängare. Den grad av uppvaknande han nått är märkbar endast för den som själv är uppväckt. Liksom en radiomottagare kan människan uppfatta endast det som ligger inom hennes frekvensområde. Den människa, som fångslas och imponeras av lärarens personlighet, är oförmögen att använda detta intryck till något förnuftigt ändamål. Människan under utveckling kan endast skynta de egenskaper och förmågor som hör till stadiet ovanför hennes eget. Läraren kan rent av stänga av större delen av sin utstrålning för lärjungens vidkommande, ty lärjungen behöver den inte, kan inte använda den. Fladder-musen är hjälpt endast av ett svagt ljus, solljuset skulle blända den.

⁴Läraren måste således vara en enhetlig person. Personlighetens inre enhet motsvarar emellertid inte den ytliga moralismens föreställningar av den andliga idealmänniskan. Den lugna,

oföränderliga personligheten, den reserverade, vördnadsbjudande, som aldrig visar upprördhet, kan inte vara en lärare. Ty det som är statiskt, oföränderligt är motsatsen till levande och är värdelöst i livshänseende. En individ kan genom övning ha nått ett sådant tillstånd men har därmed faktiskt berövat sig uttrycksmöjligheter, varmed han kan nå andra. Han har då begränsat, inte vidgat, sitt verksamhetsfält och påverkansområde. Liksom ifråga om allt annat är egenskaper och förmågor av värde i samma mån som de sätter människan i stånd att uträtta något. Inget är ett självändamål. Lidelsefrihet kan vara ett redskap, men inte mera. Och som alla redskap duger den endast i de situationer, där den är ändamålsenlig.

7.12 Lärarens oberoende av moralfiktionalismen

¹För att för lärjungarna demonstrera moralismens värdelöshet kan läraren göra och säga sådant som chockerar lärjungarna, sådant som de enligt rådande moralillusionism hypnotiserats till att anse moraliskt klandervärt. Läraren vill därmed påpeka att det som chockerar lärjungarna inte är det onda utan deras konventionella, illusoriska uppfattning om det onda. ”Det som upprör människorna är inte tingen utan åsikterna om tingen.”

²Äldre lärjungar kan anlägga liknande beteendemönster, men då i andra syften. I deras fall handlar det om att frigöra sig från kvarvarande illusioner såsom kravet att vara omtyckt, ansedd, uppskattad i samhället. Det är en nödvändig process att göra sig fullkomligt likgiltig för och oberörd av moralillusionismen, varefter flera värdefulla egenskaper kan som först erövrats.

7.13 Gruppen

¹Fråga: Det är snarare regel än undantag att esoteriska studie- och arbetsgrupper inte arbetar effektivt, misslyckas med sin uppgift och ganska snart upplöses. Kan man säga något om vad denna ineffektivitet beror på och omvänt, vad som kännetecknar effektiva esoteriska grupper?

²Svar: Ja, det kan man. Grupper är ineffektiva i samma mån som de består av ineffektiva människor. Sådana människor är inte inställda på att först och främst arbeta; kommer illa förberedda till mötena, om de kommer alls; låter sociala behov bestämma; kräver hänsyn; har med sig den falska personligheten till gruppen (med den falska personligheten menas allt i individens personlighet som inte kan gagna hans medvetenhetsutveckling, endast hindra den, negativa emotioner till exempel). Grupper, som domineras av sådana individer, upplöses snart, emedan de ansvarstagande medlemmarna lämnar den.

³Omvänt är grupper effektiva i samma mån som de består av effektiva människor. Sådana människor ställer arbetet i centrum; ser gruppverksamheten, däribland mötena, som ett åtagande; gör ständiga ansträngningar inifrån sitt vara; visar varandra tillbörlig men inte för stor och missriktad hänsyn; lämnar den falska personligheten utanför.

⁴Den stora faran med en studiegrupp är att den förfaller till att bli en stam eller familj i miniatyr, en kult och den yttre ram, inom vilken man söker och finner tillfredsställelse för sina sociala behov, såsom sällskap, medhåll, uppmärksamhet, bli sedd, uppskattad, belönad, göra sig gällande, spela sociala spel och så vidare i all oändlighet. För att motverka dylika tendenser vidtar gruppens ledare åtgärder med verkan att minska sociala inslag och personlighetsfaktorer och lägga större tonvikt på det arbete gruppen utför och utan vilket den saknar existensberättigande.

⁵Gruppens arbete är i flera avseenden ett experiment: i esoteriskt sunt förnuft, intuition och urskillning, i opersonlighet, i beredskap att försöka och misslyckas, i frihet att välja och vraka, i iakttagelse och i tillämpning av förfaringssätt.

⁶Värde har endast det frivilliga samgående mellan individer och grupper, vilket motiveras av gemensamt intresse och mål.

⁷Människor kan draga nytta av grupparbete endast i den mån de övervunnit de fyra: otacksamhet i medgång, otålighet i motgång, missnöje med sin lott, tvekan i att tjäna sin nästa.

7.14 Esoteriska ledare

¹Andliga ledare måste kunna stå ensamma, och det kan de alltid göra, om de har förmåga att älska. De får icke låta sig hindras av dem som inte kan hinna med i tempot. Ledare måste ha ett mål, sinne för proportioner, kunna tänka klart, äga ödmjukhet och förmåga av anpassning, känna sympati för alla inom området för deras verksamhet, undvika skolmästaraktighet.

²Ledare måste räkna med att bära skulden för medhjälparens misslyckanden, med angrepp från alla som väntar för mycket, från oförmågan att inse och förstå, från alla slags kritiker, som hetsar upp allmän opinion.

³Ledarna i de esoteriska grupperna är automatiskt de som är esoteriskt mest orienterade. Men de ger inga order, icke en gång råd till övriga i gruppen och hävdar icke sin egen uppfattning. Deras uppgift är att tillhandahålla fakta och hjälpa dem som önskar upplysning för att bättre kunna orientera sig och bilda egen uppfattning. Det finns inga diktatorer i högre riken. Det finns alltid de som vet mera och kan mera, men de ger inga anvisningar, endast hjälper dem som önskar klarhet om hur det förhåller sig. Själveste planethärskaressen styr genom sin överlägsna insikt och förmåga att klargöra sin större kännedom om Lagen, icke genom maktspråk.

7.15 Tjänandet

¹Lärjungaskapet betyder hårt arbete, banbrytande och vägvisande arbete. Många aspiranter misslyckas, emedan de underlåter att göra det bästa de kan, underlåter att handla som de borde, underlåter att säga det som borde sägas, underlåter att utföra det arbete omständigheterna anvisar.

²Det finns två nivåer i mänskligt tjänande, en lägre och en högre. På den lägre nivån gör människan vad hon kan. På den högre gör hon vad behovet utvisar. Så finns förstås den nivå, där hon gör vad hon finner nöje i, men det är inte heller tjänande.

³Människor utan insikt, till exempel "idealister", måste ständigt arbeta med sina egna projekt på grund av två egenskaper som verkliga esoteriska arbetare saknar: fixering och okunnighet om de verkliga resultaten av deras handlande.

⁴Fixering råder alltid när människan inte använder idén som ett redskap, utan idén så att säga använder människan mekaniskt. "Våra egna leksaker leker med oss." Det finns fysiska, emotionala, mentala leksaker.

⁵Du är inte ett enhetligt väsen, du är "många". En del av dig säger "jag vill lära mig att kunna tjäna", medan en annan del säger, "jag kan tjäna nu".

⁶"Den som vet måste fullgöra en funktion." Fullgör man ingen funktion, betyder det alltså att man inte vet.

⁷"Den är vår lärjunge som gör vårt arbete."

7.16 Aspiranten

¹Det är först när individen inträder i verkligheten och befriar sig från emotionala illuusioner och mentala fiktiviteten, som han kommer i kontakt med sitt övermedvetna och mer behärskas av detta än av sitt undermedvetna. Det tar många liv, innan det undermedvetna förlorat sin makt och det ständiga valet mellan lägre och högre upphör. När det upphört, är människan aspirant på femte naturriket.

²En sak aspiranten måste räkna med är nedvärdering till nollstadiet. Han måste vara absolut likgiltig för människors erkännande, uppskattning, förståelse, absolut osårbar i alla avseenden. Han måste kunna se hur andra går om honom icke endast inom alla mänskliga områden utan även inom lärjungegruppen, vilket är större prov. Han måste vara totalt likgiltig inför sådana erfarenheter som att andra skördar ära och rikedom av hans eget verk.

³Aspirantens två största brister: den psykologiska felbedömningen av människor och bristen på mod att våga.

⁴Den genomsnittlige aspirantens allvarligaste belastning är slöhet eller långsamhet.

⁵Aspiranten på lärjungaskap (och det är alla esoteriker, om än omedvetet) har att räkna med tre speciella påfrestningar. Den första är i förhållandet till omgivningen (familj, vänner, arbete). Det innebär en ständig spänning att alltid bevara en orubbad balans mellan nödvändig anpassning och kompromissvägran. Den andra är i förhållandet till Augoeides. Det innebär ett ständigt aktgivande på de vinkar, ”intryck”, även energier, som annars går obeaktade förbi. Den tredje berör individens förhållanden och uppgifter såsom samhällsvarelse, hans insats i utvecklingen.

⁶Ivriga aspiranter och yngre lärjungar, i synnerhet de som har första strålen härskande i något av sina höljen, vill gärna driva något eget ”projekt” inom ramen för det esoteriska arbetet. Handlingsdriften är i och för sig något gott men bör ges en bättre inriktning. De bör söka lära sig att uppfatta vilket slags arbete, vilka ”projekt”, som är mest av nöden just nu från lärarnas och skolans synpunkt sett.

⁷Vanligt är att handlingskraftiga aspiranter och yngre lärjungar kastar sig huvudstupa in i uppgifter, drivna mer av emotional entusiasm än mentalt övervägande. De bör begrunda att de med ett dylikt ”oupplyst” handlande inte har större förutsättningar att nå framgång i sina företag än människor i största allmänhet har. Det är inte just så man visar att man studerat och särskilt intresserat sig för medvetenhetsaspekten eller ”den kosmiska intelligensens manifestation i mänskligheten”.

⁸Alla dessa ivriga och handlingskraftiga har mycket att vinna på att noga studera ”förberedelsens vetenskap”, den intelligenta förberedelsens allt avgörande betydelse. Alltså: ju bättre, med ju högre medvetenhetskvalitet, bättre kunskap man förberett ett visst arbete, desto bättre kan detta bli. Vidare: Att aldrig fatta beslut i tillstånd av tvivel, ovisshet, lägre grad av medvetenhet. Att alltid fatta de viktiga besluten i stunder av medvetenhet och närvaro av en själv. Att aldrig fatta viktiga beslut i situationer, som påtvingas en av omständigheterna (påflugna människor eller dylikt), utan hellre skjuta upp det till ett senare tillfälle, då man kan lugnt överblicka situationen.

⁹Något som de flesta aspiranter måste anstränga sig med att utveckla är förmågan av exakt uppfattning. Den vanliga, oförvandlade människan har inte lärt sig iakttaga och ännu mindre iakttaga exakt. Detta kan den uppmärksamme dagligen erfara, till exempel genom att lyssna på hur människor återger vad de hört eller läst. Det vanliga är att de blandar in egna mekaniska åsikter, slutsatser, förväntningar i iakttagelsen, så att resultatet är något helt annat än vad som objektivt förelegat. Med andra ord: mellan det iakttagna och det iakttagande medvetandet ligger ”normalt” en ”dimma” av kollektiva och individuella fiktioner och illusioner. Denna ”dimma” är förklaringen på att vittnesuppgifter alltid ”går isär”. Oförmågan av exakt, objektiv uppfattning är ett stort hinder för allt slags arbete, i synnerhet esoteriskt sådant, och måste övervinnas av den som vill bli verkligt effektiv, den som vill lära sig att göra.

7.17 Lärjungen

¹Ingen lärjunge uppger eller ens antyder för utomstående att han är lärjunge. Ingen lärjunge utpekar någon annan såsom lärjunge. Lärjungar känner igen varandra utan ord och behöver därför inga yttre tillkännagivanden. De som sysslar med att ”utnämna” sig själva eller andra till lärjungar, är alltså bedragare och avslöjar sig med sitt prat som sådana för de vetande.

²I den nya tidsåldern handlar lärjungaskapet icke så mycket om den enskilda lärjungens fulländning som gruppens ökande effektivitet i arbetet.

³Lärjungarnas fel och brister är individuellt icke intressanta för läraren, annat än i den mån de sänker gruppens vibrationsförmåga.

⁴Läraren: ”Vaka noggrant över era tankar om varandra och döda genast all misstanke, all kritik och sök hålla varandra orubbligt i kärlekens ljus. Ni har ingen aning om vilken makt en dylik ansträngning har att lösa band som binder er och att höja hela gruppens nivå. Genom den rena kärleken för varandra kan ni komma mig och de andra lärarna på livets insida

närmare.”

⁵En grundläggande egenskap erfordras: ihärdigt allvar, som inte låter sig avskräckas av något.

⁶För lärjungen finns intet tillbakadragande från världen.

⁷Mästare blir man genom att nå mästerskapet, inte genom att lyda någon, vem det vara månne.

⁸Lärjungen utvecklas genom att på ett intelligent sätt inrätta sitt liv efter lärjungaskapets krav så långt rimligen är möjligt, men inte genom att anpassa dessa krav efter sitt liv. Inom vissa gränser är flexibilitet alltid nödvändig, men denna flexibilitet får inte sättas i verket genom någon tröghet hos förstajaget eller genom mentalt ifrågasättande.

⁹Ödmjukhet behövs alltid. Denna innefattar sinne för rätta proportioner, balanserat synsätt, lidelsefri inställning, sanningsenligt erkännande av både förtjänster och brister. Verklig ödmjukhet bygger på verklighetsfakta, vision och tidens påfrestningar.

¹⁰För att kunna bli lärjunge måste man först och främst ha förvärvat så mycken livserfarenhet, att man kan se på livet och människorna så som läraren gör. Det förutsätter kunskap om livet.

¹¹För att kunna bli lärjunge måste individen avstå från sin ”jagiskhet”, upphöra att vilja vara något, känna sig märkvärdig, överlägsen, vilja hävda sig, vilja synas och bli erkänd. Den som insett mänsklig otillräcklighet, förstajagets möjligheter, är tacksam att få vara redskap för andrajaget. Men innan man själv kan bli ett andrajag, måste man ha varit redskap åt ett andrajag, och sådana finns endast i planethierarkin. Alla förstajag ska visserligen en gång bli andrajag, men det förutsätter normalt sett en evolutionsprocess som varar miljoner år. Den som vill påskynda den processen för egen del, kan göra det endast genom att lära av ett andrajag hur han själv kan bli det. Och det betyder lärjungaskap. Framför allt betyder det att den som skall bli ett andrajag måste upphöra att vara ett förstajag. Det har sagts på så många olika sätt förut. Det är vad den sanna religionen försökt lära människorna med så ynkligt små resultat. Andrajaget är ett kollektivjag och har upphört att vara ett separatjag. Det enda som hos andrajaget finns kvar av förstajaget är själva jagidentiteten. För övrigt är andrajaget en livets tjänare och ingenting annat. Hela den fortsatta evolutionen är för jagets del att vara lärjunge till dem i allt högre riken. I den meningen är allt högre liv ett kontinuerligt lärjungaskap, som varar tills jaget nått sitt slutmål.

¹²Den individ, som definitivt vikt sitt liv (med sina framtida inkarnationer) åt tjänandet av evolutionen, har relationer till tre slags grupper: en ”inre” grupp med vilken han står i telepatiske förbindelse och en ”yttre” grupp bestående av alla dem han på något sätt får tillfälle att gagna, direkt eller indirekt. Den tredje gruppen är planethierarkin. Genom att få tillfälle taga del av dess planer för fortsatta utvecklingen upptäcker han vilken insats han själv kan göra. Utan den insikten finner han sällan sin rätta plats, den bästa med avseende på behovet och egna förmågan (båda delarna är han oftast omedveten om).

¹³Ingen kan vara en invigd utan att ständigt vidga och fördjupa sin förståelse, oupphörligt inhämta ny kunskap som måste förvandlas till praktisk visdom, esoteriska fakta som måste intaga sin ändamålsenliga plats i den invigdes livstjänst, nya medvetenhetsvidder som införlivas med det normala erfarenhets- och uttrycksområden, varpå de blir grunden för vidare expansion.

¹⁴En lärjungegrupp, som förbereds för initiation, har att utveckla och framvisa särskilt fyra egenskaper och förmågor: 1) övervinnandet av sentimentalitet i relationerna mellan gruppens medlemmar, sådant som att tycka mer om vissa och mindre om andra medlemmar; 2) utplånandet av själviska begär som kan på något sätt hämma gruppens arbete (såsom krav på uppmärksamhet, belöning, erkännande med mera); 3) förmågan att arbeta som en hierarki i förminskad skala genom tillämpning av principen ”enhet i mångfald”; 4) förmågan att tåla, vari ligger mycket mer än att avhålla sig från onödigt prat, till exempel att hålla inne med många olämpliga och onödiga, mekaniska personlighetsreaktioner.